

Lucrecia Borja ha estat font d'infinat d'adaptacions literàries i cinematogràfiques
ARXIU

EN NOM DE LUCRÈCIA
Montserrat Cornelles

Editorial: The Secret
la revista
Pàgines: 356
Preu: 20 euros

Els somnis de Lucrecia

En nom de Lucrecia, de Montserrat Cornelles és una novel·la de contingut històric, on s'intenta deslliurar la figura de Lucrecia Borja de tots aquells prejudicis que injustament durant molts segles van afectar-la.

Per a aconseguir aquest intent, que és fruit també d'una prèvia indagació històrica, l'autora fa servir uns quants personatges, que al llarg de tota la narració donen testimoni de Lucrecia, de la seva vida, dels seus capteniments, i que en parlen de manera positiva. De fet, aquests personatges tenen l'ofici de presentar al lector l'heroïna des de punts de vista diferents, fent servir nombrosos esdeveniments que, com tesselles d'un mosaic, van donant cos, i un cos nou i ben arrodonit, al personatge principal.

L'expedient de presentar testimonis que, involuntàriament o conscients de fer-ho, reforcen la causa de tornar al personatge central una veritat objectiva, aclaparada per tòpics malèvols, o si més no allunyar-la una mica dels estereotips que l'afecten, és un recurs literari polivalent de preciosa ambigüitat. Montserrat Cornelles juga amb l'ofici del testimoni, li reconeix un indubtable valor i al mateix temps l'hi nega. De fet cap d'ells és fiable. I no són fiables perquè tots s'estimen Lucrecia. Els testimonis, tant que siguin persones humils com persones poderoses, tenen un lligam pregon amb Lucrecia i actuen com a miralls diferents en què s'emmira una mateixa imatge.

Però, ens preguntem, l'autora de debò ha volgut fer llum sobre la figura de Lucrecia Borja? És indubtable que després de la lectura del llibre ningú ja no podrà pensar en ella com abans, també el lector més desproveït reflexionarà que aquesta dona va tenir molt mala sort. La meua resposta, o millor la meua suposició, és que l'autora no ha volgut escriure pas una novel·la històrica en el sentit de fer merament una obra de reconstrucció històrica, sinó que ha volgut sobretot escriure una novel·la, és

Cornelles va més enllà de la novel·la històrica

a dir, ha volgut fet una obra de literatura, compondre un artefacte literari.

Pot semblar molt banal dir que l'autora, sobretot, ha volgut escriure una novel·la, però no sempre escriure una novel·la significa fer literatura, crear un producte literari, sovint les novel·les poden ser, al contrari, un producte d'indústria cultural pensat per a entretenir els lectors.

Si llegiu l'obra podreu veure que els personatges testimonis citats tenen també un altre ofici, una altra finalitat: són l'esquelet de la construcció literària, són

les fites que el lector pot llegir i fer servir per a retrobar el pla narratiu més realista, més concret, el que contribueix a arrelar la trama en un precís període històric, a tenir el fil dels fets que consent una progressió ideal de la mateixa trama. I necessitem l'ajuda d'aquestes fites perquè, i d'això no estàvem preparats, l'autora posseeix com una antiga maga les claus del palau dels somnis i ens nòbre les portes a cada capítol del llibre. I ja veurem com en són de captivadors i hipnotitzants aquests somnis! Són els somnis de Lucrecia que una veu narradora ens presenta en cada capítol i reïx així a fer més intensa la implicació emocional del lector en relació amb *En nom de Lucrecia*.

És aquesta increïble i fascinant capacitat de fer provar al lector les mateixes emocions dels personatges, gràcies a la mestria escriptural de l'autora, que fa que aquest llibre quedi entre aquells que un cop llegits et deixen un record que perdura. Us serà difícil oblidar els somnis de Lucrecia, els monòlegs de la Niccolotta, tan plens de disbarats i repetitius, però irresistibles, o els de la Quima, humils persones del poble que ens estan al davant vives i plenes de tranquil·la saviesa i de vivacitat: una mena de mescla entre els corifeus grecs i les serventes vènetes de Goldoni, és a dir, presències imprescindibles per a l'economia de la novel·la i al mateix temps vives d'una vida autònoma, la que l'escriptura de l'autora els ha insuflat amb l'alè de l'art. *